

מסורת הש"ס

6) (לפניו י"ג, ב) קדושין
מ"ז, ג) כ"ק ע"ג, ד) ר"ל
ס) ופ"ד דמשילה, ז) (ל"ג)
פ"י הנהנה, ח) (לפניו דף
מנ"א, ט) (נ"י ד"ה אמר
נכ"א, י) (נ"י מ"ד פ"ו
מ"י ד"ה תנא ו"י מה
שמה פ"ו)

הגהות הב"ח

(א) רוב"ל ד"ה באמר ו"י
בעלים הוא לא תשיב:

גליון הש"ס

נב"ב ב"ר עבדו חייב, ע"י
ירושלמי פ"ד דמש"ס ע"ה
דמתי מעימין על מ"ס:

הגהות הגר"א

(א) ח"ס ד"ה ק"י, לא
לכתחייב פ"ד דמש"ס
מפ"ס הל"ף התחייב:

השואל את הפרה פרק שמיני בבא מציעא

כ"ד עבדו חייב. בתמיהה. קמ"ל השואל שלמה לי ניד עבדן
ושלמה לו חייב השואל באונסיה בדרך והרי לא יצאת מרשות
משאלו דיד עבד כ"ד רבי דמיוא והרי הוא כאלו הוליקה לו הוא:
נעשה כאומר הכישה במקל והיא סכא. אחרי. הלך משאלתה

ב"ד עבדו חייב (א) א"ר עבד כ"ד רבו אמר
שמואל יבעבד עברי דלא קני ליה גופיה
רב אמר אפילו תימא בעבד כנעני נעשה
כאומר ליה הכישה במקל והיא תבא מיתובי
השואל הפרה ושלחה לו ביד בנו ביד שלוחו
חייב ביד עבדו פטור בשלמא לשמואל
מתניתין בעבד עברי ברייתא בעבד כנעני
אלא לרב קשיא אמר לך רב לא תימא נעשה
כאמר ליה אלא אימא באמר ליה הכישה
במקל והיא תבא דאיתמר השאילני פרתך
וא"ל ביד מי וא"ל הכישה במקל ותבא אמר
רב נחמן אמר רבה בר אבוחי אמר רב יכיון
שיצאת מרשות משאיל ומתה חייב נימא
מסייע ליה השאילני פרתך ואמר ליה ביד מי
ואמר ליה הכישה במקל והיא תבא כיון
שיצאת מרשות משאיל ומתה חייב אמר רב
אשי הבא במאי עסקינן כגון שהותה הצרו
של שואל לפנים מחצרו של משאיל דכי
משלחה לה ודאי להתם אולא אי הכי מאי
למימרא לא צריכא דאיכא גזייתא מהו
דתימא לא סמכא דעתיה דלמא קיימא התם
ולא אתיא אולא להדיא קמ"ל דסמכא
דעתיה (א) אמר רב הונא השואל קרדום
מחבירו בקע בו קנאו לא בקע בו לא קנאו
למאי אילימא לאונסין מ"ש פרה דמשעת
שאילה אלא לחורה בקע בו לא מצי
הדר ביה משאיל לא בקע בו מצי משאיל
הדר ביה ופליגא דרבי אמי דא"ר אמי
יהמשאיל קרדום של הקרש מעל לפי
טובת הנאה שבו וחבירו מותר לבקע בו
לכתחילה ואי לא קנאו אמאי מעל ואמאי
חבירו מותר לבקע בו לכתחילה ניהוריה
ולא ליקנייה ולא לימעות ופליגא דר'
אלעזר י"ד א"ר אלעזר כדרך שתקנו משיכה
בלקוחות כך תקנו משיכה בשומרים
בלקוחות כך תקנו משיכה בשומרים
ושכשם

צ"מ.

אמר שמואל בעבד עברי. פי' ר"מ דשמואל פליג עליה דרב
ולית הלכתא כוותיה דרב דלמך הכישה במקל ותבא חייב
וכן משמע דפליג, והלכתא כוותיה מדבעי גמרא לסוימי לרב ודמי
ליה בדומק: דלא קני ליה גופיה. אע"ג דכפ"ק קדושין

(דף טו, ו) ופי' איתמר דעבד עברי
גופו קניו היינו לענין שאין גרעונו
מחול אם מחל בעל פה אלא נעטר:
באומר הכישה במקל והיא תבא.
ואע"פ שעבדו מוליכה
לא הו' שאלה בעלים והא' דלמרינן
יד עבד כ"ד רבו היינו שנשאל הרב
עלמנו עם הפרה ושלא עבדו במקומו
וכיון שנמקום בעלים (א) לא חשיב
כנהמה אצל הכא ששואל את עבדו
הוא ליה כשואל שמי פרות דעבדו
כנהמתו דמי:

כיון שיצאתה מרשות משאיל נתחייב
שואל באונסין. לכאורה נראה
דמיירי שאלתה מיד לסימטא או
לגדי רה"ר דחשיב כאלו משכה שואל
אצל יצאתה מיד לרה"ר לא כיון
דמשיכה אינו קונה ברה"ר והא' דלא
הולך רב לפרס דפשיטא הוא דלא
עדיף ממשיכה אי נמי פסח החרות
סמוכים פתחיה לגד רה"ר ולא לרה"ר
עלמנו לכן לא הולך לפרס דא"ת
דכהמוכר את הספינה (ב"ב פ"ד)
אמרין רב ושמואל דאמרין מרזייהו
כליו של אדם קונה לו בכל מקום
חוץ מרה"ר משמע דמדד והניח על
גבי סימטא לא קני אלא דוקא כליו
קונה לו והכא אמר רב דקונה
בסימטא וי"ל דהתם מיירי כשהיה
מתחילה מונח בכליו קודם קנין ולא
הניח על גבי קרקע של סימטא לשם
קנין קונה ועוד י"ל דהכא מיירי
אפי' יצאת מיד לרה"ר דלענין להתחייב
באונסין קניא משיכה ברה"ר אף על
גב דלא קניא לענין מקח כמו שואל
קורדום לרב הונא דלמך לקמן דקני
במשיכה להתחייב באונסין אף על גב
דלא קניא לחורה:

וחבירו מותר לבקע בו בכתחילה.
תימה דלמאי בתוספתא
בקע בקורדום של הקדש בא חבירו
ובקע בו ובא חבירו ובקע בו כולם
מעלו וליכא למימר דאירי בקורדום
כלי שרת ששחטין בו שאין יוצא

לחולין דהתם בפרק (הנהנין) (מעילה דף י"ט) אין מועל אחר מועל
במקדשין אלא בבהמה וכלי שרת בלבד דהא קמ"ל סיפא טעלו ונתנו
לחבירו הוא מעל לחבירו לא מעל ובעולה נתנו לחבירו וחבירו
לחבירו בולן מעלו זה ואין נראה לר"י נמי דהתם אירי בשלל מתכוונ
לגזול אלא כל אחד דעמו לחבירו אחר בקוע ולא יא' לחולין אלא מה שנתכוון לגזול דהא ק"ל "שואל שלל מדעת גזול הו' וקיס ליה כוליה
בדמותיה אלא נראה לר"י דמוספתא אירי בגזברים המסורות להן קרדומות של הקדש דכל אחד מעל לפי שנהנה ואינו יוצא לחולין שהרי
לא נתכוונו להוציא מרשות שהוא שם כפ"י (ע"ל) וסיפא דקמ"ל נתנו לחבירו היינו לחבירו שאינו גוזר ואפילו בלא בקוע מעל לפי
שנתכוון להוציא מרשותו והא' דתמן בהנהגה אין מועל אחר מועל אלא בבהמה וכלי שרת בלבד כיצד רכב על בהמה ובא חבירו
ורכב התם אירי בשאינם גוזרים דאי בגזברים אפילו קדושת דמים נמי כולם מעלו ובמשאל קורדום לחבירו דקאמר הכא היה
נראה לר"י לכאורה שאל כל הקורדום לחולין בשאלה זו ולכן חבירו מותר לבקע בו לכתחילה ומי"מ לא מעל אלא לפי טובת הנאה
שבו אע"פ שהספסד כולו להקדש ולפי זה נוטל אבן או קורה של הקדש נמי לא מעל אלא לפי טובת הנאה שבו אך קצת קשה לר"י
דא"כ למה הולך לפרס לפי טובת הנאה כיון שבכל הזמן שנתנה לחבירו לא מעל יותר וע"כ נראה לו יותר שאינו יוצא לחולין אלא
אומה הנאה שנתן לשואל ומותר לבקע עד זמן השאלה ולא יותר ובנותנו לחבירו דעלמא מעל לפי כולה ואין להקשות אף מותר
לבקע כיון שמעורב באותו קורדום חולין והקדש גס כגון ימעות לפי כל מה ששואל הגאון בקוע וי"ל דנתן מועל דקנין לפי
שמעורב חלקו בשל הקדש וי"ל כיון שהשאילו מועל בשאלה יצאת כל הגאון בקוע לחולין ואין מעורב זה מן הקדש כלום וא"ת כיון דנתן
לחבירו מעל לפי כל מה שהוציא מרשות חולין והקדש גס כגון ימעות לפי כל מה ששואל הגאון בקוע וי"ל דנתן מועל דקנין לפי
כולה כי כולה הפסד להקדש אצל כאן לא הפסיד הקדש אלא מה שנפחת הקורדום ע"י בקוע ועובת הנאה ששאלה הו' ע"פ:

בך תקנו משיכה בשומרים. (א) לא להתחייב באונסין וקאמר דהא שומר חנם בלא משיכה חייב בפשיעה כדאמרין פרק האומנין (לפ"ל
דף פ:) דהנה לפני שומר חנם והוא הדין שומר שכר בגניבה ואבידה ואי' אשואל קאמר מדאורייתא נמי לא קני אלא במשיכה
ולכא למימר דקאי אשומר שתקנו משיכה ולא קנו מעות דהא שפירות אינה מתקלמת אלא לבסוף ועוד מאי פליגא דלמך הכא אלא
לענין חורה קאמר דשואל מיד שמטכו בבהמה מרשות הבעלים אין בעלים יכולין עוד לחזור והיינו דקאמר ופליגא דרב הונא:
פרט

עין משפט
ג"ר מצוה

א א מ"י פ"ב מה"ל
שאלה וקדוהו הלכה
ב ב קמ"ע ע"ג זב טושי"ט
ח"מ מ"י ש"ה פ"ב ו' ופ"ה
ח:
ב ב מ"י ש"ה פ"ב מה"ל
טושי"ט ש"ה פ"ב ח:
ב ב מ"י ש"ה פ"ב ז
טושי"ט ש"ה פ"ב ו'
ודלא כרב:
ב ב ד מ"י פ"ו מה"ל
מעילה הלכה ד:
ה (מ"י) פ"ב מה"ל שפירות
הלכה ח טושי"ט ח"מ מ"י
שמה פ"ה א (ה):

לענין רש"י

דשול"ט
[ד"שטורל"ט] מ"ה
ע"ס. ספוקות מחבוא.
בוגד"ר [ב"ר] ג"ר.
לחיות אסיר תורה.

מוסף רש"י

השואל קורדום מחבירו
לעשה ימים. בקע בו
קנאו. ה"ל חוקק להשתמש
בו ימי שאלתו ואין המשאל
יכול לחזור בו. (פדוסי' חו:).
כך חקקו משיכה
בשומרים. שלא יתחייב
שומר בשמירה עד שימקן.
(ב"ב ע"ג.)